

ПУТІВНИК ПО МУЗЕЮ

СКЛАДАЛЬНИЙ ЦЕХ

Ласкаво просимо до Музею графіки! Рекомендуємо почати огляд зі складального цеху, який знаходиться у першій залі. Огляньте розташовані там верстати та інше обладнання перш ніж відвідати музейний магазин у тій же залі.

Ви побачите два робочих місця, де працюють набирачі. Набирач складає текст із окремих шрифтів (літер), набиральних рядків та картинок на друкарській формі. ►

▲ Ці робочі місця являють собою установки “новішої” моделі з плоскими робочими поверхнями. На початку 1920-х років вони прийшли на заміну нахиленим верстакам (їх ви побачите у виставковій залі), коли складання довгих текстів вручну (“техніка складання вола”) було замінено машинним складанням. Такі установки також називають конструкціями з кількома комірками (шухлядами), де зберігаються різні шрифти.

◀ Друкарська машинка була розроблена Оттмаром Мергеноталером – американським винахідником родом з Німеччини. Його творіння називалося лінотип, і перші випущені друкарські машини-лінотипи були встановлені в складальному цеху газети “New York Times” у 1886 році. У Швеції ж вони вперше з’явилися у цеху газети “Svenska Dagbladet” у 1898 році, а Лінчепінг отримав свою у 1901 році для газети “Östgöta Correspondenten”.

Машинка, що ви бачите у музеї, виготовлена компанією Intertype приблизно в 1960 році. З появою друкарської машинки швидкість складання тексту зросла в п’ять-шість разів.

ДРУКАРНЯ

◀ Музей розміщує декілька ручних пресів так званої столової моделі. На таких переважно друкують серветки і інші дрібні друковані матеріали, такі як: листівки подяки, візитки тощо. Ручні преси з’явилися у 19 столітті. Через великий розмір їх також розміщували у складальних цехах. У музеї є три преси з ручним приводом: “Victoria”, яка приводиться в дію від ножної рами, “Monopoly” та “Chandler & Price”, оснащена електродвигуном. ►

◀ Прес “Гайдельберг”, який називають “Крилом”, є, мабуть, найбільш продаваним пресом у світі. Його базова модель з’явилася в 1914 році і з тих пір постійно вдосконалювалася. Прес вироблявся в Німеччині до 1985 року, а потім деякий час у Чехословаччині. Він досі використовується в багатьох світових поліграфічних компаніях. Крім того, це єдиний автоматичний прес музею, тобто папір подається і виходить автоматично.

У дальньому кінці кімнати стоїть коректура. Ця машина ► використовувалася в основному для створення копій для коректури й надсилання їх замовнику на затвердження. Це єдиний у музеї циліндровий прес. Всі інші — тигельного типу, з плоскою металеву пластину, яка притискає папір до кольорової поверхні (друкарської форми).

ПАПІР ТА ПАЛІТУРКА

У друкарні є невеликий відділ, де пару днів на тиждень папір виготовляють вручну. Сировиною переважно виступає бавовна, вода і крохмаль. Бавовна подрібнюється в нашому “голландці”, який є своєрідним млином. Сировиною також може бути джинсова тканина та лосиний послід.

У дальньому кінці зали є кілька варіантів палітурного обладнання, а також приклади різних типів палітурки.

ВИСТАВКОВИЙ ЗАЛ

Перейдемо на інший кінець музею та виставкового залу, де зібрано старішу техніку. Прямо попереду – збірка матеріалів про те, як випускалася газета під час “свинцевих років”. Експонується столітня копія газети “Östgöta Correspondenten”.

У дальньому кінці кімнати стоїть конструкція з кількома комітками: так вона виглядала, коли весь текст складався вручну. Тут також показаний інструмент для лиття свинцю, який, ймовірно, дуже схожий на той, що розробив Гутенберг. *Будь ласка, залиште відгук у нашій гостьовій книзі!*

На протилежному боці — друкарська машинка Turcograph 1907 року. Як дешевша альтернатива машини-лінотипу вона була розроблена Джоном Р. Роджерсом, співзасновником компанії Отмара Мергеноталера з виробництва лінотипу.

На підставці поруч знаходиться пластина-тигель,

замовлена друкарнею Г. Бьоркегрена в Лінчепінгу в 1753 році. Тигель — це елемент преса, який друкує папір на кольоровій друкарській формі.

У центрі фото ми бачимо прес “Stanhop” 1847 року. Цей примірник був замовлений для газети “Östgöta Correspondenten” та виготовлений у майстернях “Munktell” в Ескільстуні.

На передній частині фото можна побачити форму для лиття. У ній розплавляли свинцевий сплав і відливали плоскі стереотипи, наприклад, матеріали для рекламних агентств, ілюстрації тощо.

На екрані у виставковій залі транслюються різноманітні фільми про старі поліграфічні технології та діяльність музею.

Розписи в приміщенні були створені в 1985 році Полом Рідбергом і Аннікою Елмквіст.

ПРО МУЗЕЙ ГРАФІКИ

Музей графіки керується неприбутковою асоціацією, створеною у 1994 році. Приміщення надається комуною за посередництвом музею під відкритим небом “Friluftsmuseet Gamla Linköping”. Всю роботу в музеї виконують близько 30 волонтерів. Фінансова підтримка здійснюється за рахунок продажу простої друкованої продукції, членських внесків, пожертв та фінансових грантів. Музей має за мету бути живим музеєм: тут використовуються старі друкарські верстати та свинцеві стилі для виготовлення друкованої продукції.

Друкарня виглядає так, як вона могла б виглядати до середини 20 століття. Усі машини в складальному цеху

та друкарні працюють і використовуються. Обладнання подаровано музею деякими підприємствами та приватними особами.

Музей завжди працює відповідно до винаходу Йоганна Гутенберга, зробленого в середині 15 століття – винаходу, який проіснував 500 років. Він полягає у відливанні окремих літер, які потім складаються в слова та речення. Після друку літери збираються назад у коробки для повторного використання.

Друкарська форма складається з високих та низьких елементів. Зафарбовується випукла поверхня, а потім притискається до паперу: таким чином отримується відбиток.

МАГАЗИН

Ви підтримуєте діяльність музею, зробивши покупки в нашому магазині. Ми друкуємо переважно серветки, але також є багато інших простих друкованих матеріалів, як от: весільні запрошення чи весільні програми. Крім того, за невелику доплату можна отримати персональні тексти на серветках.

Якщо ви не знайдете, що придбати в нашому магазині, ми будемо вдячні за будь-яку фінансову підтримку музею; пожертви можна покласти у наш молочний горщик.

**Grafiska Museet
i Gamla Linköping**

Родмансгатан 3, 582 46 Лінчепінг

Tel 013-31 86 19

grafiskamuseet@telia.com

www.tryckerimuseum.se